

● Της Έλενας Ιακώβου, Ψυχολόγου

Είναι εύκολο να γίνεις αλλά είναι δύσκολο να είσαι γονιός, γι' αυτό το παιδί δεν πρέπει να έρχεται στη ζωή μας λόγω ατυχήματος μετά από μια ερωτική βραδιά, ούτε για να ολοκληρώσουμε την κοινωνική μας εικόνα, η οποία στον 21ο αιώνα απαιτεί καριέρα, υλικά αγαθά και οικογένεια. Το παιδί μας θα πρέπει να το φέρουμε μετά από ώριμη σκέψη και αφού νιώσουμε την ανάγκη της προσφοράς, γιατί αυτή η ερμηνεία της πραγματικής αγάπης, ένα άνευ όρων δόσιμο, η ανάγκη του να δίνεις, για να μπορείς να νιώσεις γεμάτος, και έτσι θα πρέπει να συνεχίζεται μέχρι το τέλος. Η προσωπικότητα του παιδιού αναπτύσσεται, αντλώντας δυναμική από την αγάπη αυτή. Κανένα ζωντανό πλάσμα δεν χρειάζεται, τόση αγάπη, όση ένα παιδί. Ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί ότι η υπερβολική αγάπη μπορεί να επιφέρει αντίθετα αποτελέσματα, γιατί οι άνθρωποι ονομάζουν πολλά συναισθήματα «αγάπη», αλλά πολλά από αυτά δεν αντικατοπτρίζονται καθόλου στο πραγματικό νόημα της αγάπης, όπως είναι η υπερπροσφορά υλικών αγαθών προς το παιδί, η παράβλεψη των ελαττωμάτων του, να υποκύπτουμε σε όλες τις ιδιοτροπίες του κ.ά., και έτσι οι γονείς κινδυνεύουν να μεταβληθούν σε παιχνίδι στα χέρια του παιδιού, αντί να γίνουν οι οδηγοί και οι δάσκαλοί του.

Οι γονείς πιο πολύ σήμερα παρά ποτέ, ψάχνουν για την «χρυσή συνταγή», και είναι αλήθεια ότι έχουν δοκιμαστεί διάφορες. Κάποιοι υποστήριζαν ότι είναι ορθό να αφήνουμε το παιδί να κλαίει στην

κούνια του μέχρι να κοιμηθεί, κάποιοι άλλοι ότι θα πρέπει να το παίρνουμε για να το ηρεμήσουμε μέχρι να κοιμηθεί, κάποιες μαμάδες έμειναν στο σπίτι για να μεγαλώσουν τα παιδιά τους και κάποιες άλλες τα εμπιστεύτηκαν σε βρεφοκομικούς σταθμούς για να επιστρέψουν πίσω στην εργασία τους, κάποιοι προσπάθησαν να μάθουν στο παιδί τους το αλφάβητο και τους αριθμούς πριν τη σχολική ηλικία και κάποιοι άλλοι άφησαν το μυαλουδάκι τους καθαρό και ξεκούραστο, ώστε να μπορέσουν οι δάσκαλοι να γράψουν σε αυτό τις απαραίτητες πληροφορίες, κάποιοι δίνουν στα παιδιά τους ότι ζητήσουν και κάποιοι άλλοι τα αφήνουν να κερδίσουν αυτό το οποίο επιθυμούν, κάποιοι γονείς απαιτούν ψηλούς βαθμούς από τα παιδιά τους και κάποιοι άλλοι τα αφήνουν να ανακαλύψουν τη δική τους πορεία μέσα από τη μάθηση, κάποιοι γονείς πιστεύουν ότι θα πρέπει να τα βοηθήσουν να ανεξαρτητοποιηθούν, να πάρουν τη ζωή τους στα χέρια τους και κάποιοι άλλοι είναι πεπεισμένοι ότι χρειάζονται συνεχή βοήθεια και επίβλεψη.

Δυστυχώς δεν υπάρχουν ειδικές φόρμουλες, γιατί το παιδί δεν είναι προϊόν, όπως αυτά, που αγοράζουμε, και στο οποίο αναγράφονται οι οδηγίες χρήσης, αλλά ένα μοναδικό άτομο, και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται. Υπάρχουν οι βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν τη σχέση μεταξύ γονιού και παιδιού, όμως πρώτα θα πρέπει να αντιληφθούμε τη διαφορετικότητά του και να το χειριστούμε ανάλογα. Πιστέψτε με πως κανένας άνθρωπος σε αυτό τον κόσμο δεν μπορεί να γνωρίζει το παιδί

του καλύτερα από τον ίδιο, διότι το παιδί δεν είναι τίποτα άλλο παρά ο καθρέφτης, που αντικατοπτρίζει το δικό μας είδωλο, είναι ένα κομμάτι του εαυτού μας και βρίσκεται πιο κοντά απ' ό,τιδήποτε άλλο στην καρδιά μας και η συμπεριφορά του αποτελεί απάντηση στη δική μας συμπεριφορά. Για πολλούς είναι δύσκολο να το παραδεχτούν, γιατί οι άνθρωποι τείνουν να κατανοούν ό,τι τους βολεύει. Το παιδί για παράδειγμα, που φοβάται τα ζώα, που νιώθει άβολα μέσα στο πλήθος, που μπαίνει στο ασανσέρ και τρέμει στη σκέψη, μήπως αυτό σταματήσει, που κλαίει, όταν απαιτεί, που, αντί να παίζει, χτυπά τα παιδιά της ηλικίας του, που, αντί να μιλά, φωνάζει, πιστέψτε με πως δεν γεννήθηκε έτσι, εκτός και αν αντιμετωπίζει πρόβλημα σωματικής ή ψυχικής υγείας.

«Το παιδί μαθαίνει αυτό, που ζει», μια μητέρα που λέει στο παιδί να μην πλησιάσει τον σκύλο γιατί αυτός μπορεί να το δαγκώσει – το παιδί θα μάθει να φοβάται, ένας πατέρας, που, παίζοντας με το παιδί του, το μαθαίνει πώς να παλεύει – το παιδί, όταν θα παίξει με τους φίλους του, θα κάνει επίδειξη των ικανοτήτων, που του έμαθε ο πατέρας του. Όταν οι γονείς, αντί να συζητούν, φωνάζουν και βρίζονται – το παιδί θα μάθει να λύνει με αυτό τον τρόπο τις διαφωνίες με τους συνομήλικούς του. Όταν οι γονείς αφήνουν τα παιδιά τους να περνούν τον περισσότερο χρόνο με τους παππούδες και τις γιαγιάδες, όχι γιατί υπάρχει ανάγκη, αλλά για να έχουν την ησυχία τους, τότε τα παιδιά θα νιώσουν την απόρριψη, όμως κάθε ανθρώπινο πλάσμα επιθυμεί και έχει την ανάγκη να είναι σημαντικό. Αν παραμερίζουμε κάθε εμπόδιο από τον δρόμο του, θα νιώθει αδύναμο και ανίκανο μέσα στο χρυσό κλουβί, που το τοποθετήσαμε. Όταν το παιδί ζητά και οι γονείς του το προσφέρουν αμέσως, αυτό το παιδί δεν θα μάθει να εκτιμά, να έχει υπομονή και να κερδίζει. Αν αμφιβάλλουμε για τις ικανότητες του παιδιού μας, τότε εκείνο δεν θα πιστέψει ποτέ στον εαυτό του. Αν δεν το ακούμε με προσοχή και του αφαιρούμε τον λόγο, για να κάνουμε κήρυγμα, τότε θα νιώσει καταπιεσμένο, και οι επαναστάσεις γίνονται πάντα από άτομα καταπιεσμένα, και αυτές θα έρθουν τη στιγμή της εφηβείας.

Μην ψάξετε να βρείτε πού έσφαλε, αν πρώτα δεν ανατρέξετε να βρείτε τι παραλείψατε να του μάθετε. Μην αρκεστείτε στις φωτογραφίες, που θα τραβήξει η κάμερα από τη σχολική γιορτή, γιατί θα σας ψάχνει με το βλέμμα, όταν θα είναι πάνω στη σκηνή. Μη σταθείτε ποτέ απέναντί του, σταθείτε δίπλα του, για να μπορέσετε να το σηκώσετε, όταν σκοντάψει. Συμπορευτείτε μαζί του στο ταξίδι του προς την ενηλικίωση, γιατί αυτή είναι μια μοναδική και ανεπανάληπτη εμπειρία, όπως τη στιγμή,

που το αντικρίσατε για πρώτη φορά.

Στην αντίθετη περίπτωση όμως υπάρχει και η άλλη όψη του νομίσματος, και η θυσία από μέρους των γονιών καταλήγει σε δηλητήριο. Αν μειώσετε την κοινωνική σας ζωή, αν παρατήσετε τη δουλειά σας, αν τα πάντα στη ζωή σας περιστρέφονται γύρω από τις ανάγκες του παιδιού σας, τότε θα έρθει η στιγμή, που θα κουραστείτε και θα δυσκολεύεστε ολοένα και περισσότερο να προσφέρετε. Το να ξεκουραστείτε, να βγείτε με τον σύντροφό σας και να δείτε φίλους, το να ασχοληθείτε με πράγματα, που σας ευχαριστούν, το να βρείτε λίγο χρόνο για τον εαυτό σας είναι πράγματα, τα οποία θα σας ξεκουράσουν, και δεν θα νιώσετε αγανακτισμένοι στην παραμικρή αναποδιά, γιατί στις διαπροσωπικές μας σχέσεις δεν είναι τόσο χρόνο περνάμε με κάποιον, αλλά πώς τον περνάμε. Τα παιδιά από πολύ μικρή ηλικία μπορούν να αισθάνονται τότε οι γονείς είναι καταπονημένοι, αγχωμένοι ή δυστυχημένοι, πιστέψτε με μια τέτοια σχέση δεν ωφελεί κανέναν.

Αναρωτηθήκαμε ποτέ γιατί διαλύονται τόσο πολλοί γάμοι, αφού τα παιδιά μεγαλώσουν και φύγουν από το σπίτι; Η απάντηση είναι πολύ απλή, ότι επί χρόνια λειτουργούσαν, όχι σαν οικογένεια, αλλά σαν Γονική Μονάδα Ανατροφής Παιδιών. Δεν είναι δύσκολο ένα ζευγάρι να φτάσει στα πρόθυρα συζυγικής κρίσης από τις δυσκολίες της ανατροφής των παιδιών, από τις απογοητευτικές ειδήσεις στην τηλεόραση, το καθημερινό μποτιλιάρισμα, τις δύο δουλειές, για να τα βγάλει πέρα οικονομικά και τη δυναστεία των κομπούτερ... Όμως υπάρχουν πάντα εκείνα τα λίγα λεπτά κάθε βράδυ, όταν τα παιδιά πηγαίνουν για ύπνο, και κουρασμένοι, αλλά ήρεμοι, μοιράζονται εκείνες τις λίγες στιγμές, για να κουβεντιάσουν και να ανταλλάξουν κάποια χάρδια, όλες αυτές οι στιγμές είναι πολύτιμες, και όμως χάνονται, αν υπάρχει πάντα ένα παιδί ανάμεσα τους, μέσα στο κρεβάτι τους. Μια μεγάλη αλήθεια είναι ότι κάποιοι από εμάς πρέπει να μάθουν πώς να φροντίζουν τον γάμο τους, ενώ κάποιοι άλλοι το έχουν ήδη μάθει από τα παιδικά τους χρόνια, με το να ανήκουν απλά στην οικογένεια και να βιώνουν κι αυτοί τον γαμήλιο βίο της Μαριάς και του Μπαμπά.

Να θυμάστε ότι δεν υπάρχουν τέλειοι γονείς, παιδιά ή οικογένειες, υπάρχουν όμως άνθρωποι, που προσπαθούν να βελτιωθούν και να γίνουν καλύτεροι στη σύντομη διάρκεια της παραμονής τους στον κόσμο αυτό. Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι έλεγαν το εξής: «ο σοφός άνθρωπος επιλέγει πάντα τη μέση λύση», το πολύ δεν ωφέλησε ποτέ κανέναν σε καμία περίπτωση. ■